

Vragenboekje

Als bij een vraag een verklaring of uitleg gevraagd wordt, worden aan het antwoord geen punten toegekend als deze verklaring of uitleg ontbreekt.

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Dit examen bestaat uit 25 vragen en een vertaalopdracht.
Voor elk vraagnummer is aangegeven hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Tekst 1

- 1p **1** Met wie vormt *ipsius regis* (regel 2) een tegenstelling? Beantwoord de vraag in het Nederlands.
- Regel 3–4 *Itaque cum t/m adhiberentur.*
- 2p **2** Welke politieke omstandigheid in de hier door Livius beschreven periode maakt dit begrijpelijk?
- Regel 3–6 *Itaque t/m misit.*
- 2p **3** Welke reden had de koning om niet de *Etrusci vates*, maar het orakel van Delphi te raadplegen? Beantwoord de vraag in het Nederlands.
- Regel 8 (*cuus*) *simulationem induerat*
- 1p **4** Citeer uit het vervolg van de tekst het Latijnse woord waardoor wordt gepreciseerd wat hij voorwendt.
- Regel 9 *interfectum.*
- 2p **5** Leg uit, onder verwijzing naar de Latijnse tekst, dat hier ook *interfectos* had kunnen staan.
- Regel 11 *se suaque*
In het voorafgaande is een vergelijkbare tweedeling gemaakt.
- 2p **6** Citeer uit het voorafgaande het Latijnse woord dat correspondeert met *sua*.
- Het woord *tum* (regel 13) markeert de overgang van ..... naar .....
- 2p **7** Completeer de bovenstaande zin.
- Regel 14 *aureum baculum*
- 2p **8** Wat wordt gesymboliseerd door het *aureum baculum*? Beantwoord de vraag door het citeren van één Latijns woord uit regel 11–13 (*Ergo t/m sua.*).
- Regel 20 *uter prior*
Uit het gebruik van deze twee woorden blijkt dat de beide broers het orakel niet goed hebben begrepen.
- 4p **9** Leg dat uit. Betrek in je antwoord zowel de woorden van het orakel als de woorden van de broers.
- Regel 23 *esset*
- 1p **10** Verklaar het gebruik van deze *coniunctivus*.
- Regel 27 *regno infestos*
- 2p **11** Welke twee redenen worden hiervoor in regel 24–28 vermeld? Beantwoord de vraag in het Nederlands.
- Regel 37–38 *Incaluerant vino; 'Age sane' omnes; citatis equis avolant Romam.*
- 2p **12** Leg uit dat de vertelstijl hier de inhoud van de tekst ondersteunt; omschrijf daarbij twee stilistische verschijnselen.
- In regel 38–41 (*Quo t/m inveniunt.*) wijkt Livius af van de chronologische volgorde van de gebeurtenissen.
- 3p **13** Leg dat uit.

Tekst 1 en tekst 2

- 1p 14 Welk onderscheid, dat Livius wél maakt in regel 29–31 (In his t/m militibus;), vinden we bij Ovidius niet terug in regel 724?
- 2p 15 Leg uit dat bij Livius het *certamen* (regel 34) op iets anders betrekking heeft dan waar het bij Ovidius om gaat (regel 729–730). Ga in op de beide teksten.

Tekst 3 en tekst 1

- Regel 2 Dat's, slaat de hoofden;
2p 16 Citeer uit tekst 1, regel 7–13, het tekstelement waarnaar deze regels van Hooft verwijzen.
- Regel 2 de gemeent' is uit der weer.
2p 17 Citeer uit tekst 1, regel 7–13, het tekstelement waarnaar deze woorden van Hooft verwijzen.
- Regel 3 't Heiligst dat Lucrees haar man had toegewijd
2p 18 Citeer uit tekst 1, regel 41–44, het tekstelement waarnaar deze woorden van Hooft verwijzen.
- Regel 4 dulle brand
2p 19 Citeer uit tekst 1, regel 41–44 het overeenkomstige tekstelement.

Tekst 4

- Regel 1 Wat wordt verteld van vóór de stichting van de stad
2p 20 Geef een voorbeeld van de legendarische verhalen waarop Livius hier doelt.
- Livius is niet de enige geschiedschrijver die een afkeurend oordeel uitspreekt over het morele verval van Rome.
1p 21 Welke Romeinse geschiedschrijver was hem daarin voorgegaan?

Tekst 5

- Martin Murphy omschrijft Livius hier als “Augustus’ hof-mythograaf”.
2p 22 Zeg in eigen woorden kort hoe de auteur de relatie tussen Livius en Augustus voorstelt.
- 1p 23 Welke passage bij Livius heeft sterk tot de verbeelding gesproken van de rusteloze jonge Fransen, van wie sprake is in tekst 5, regel 4–5?
- De Romeinse geschiedschrijver Tacitus heeft eveneens sterk tot de verbeelding van de Franse revolutionairen gesproken.
1p 24 Welk element in het werk van Tacitus sprak hen sterk aan?

Let op: de laatste vraag en de vertaalopdracht van dit examen staan op de volgende pagina.

Afbeelding

- 1p 25 Welke episode uit de door Livius beschreven geschiedenis is hier afgebeeld door de Franse schilder Poussin?

Tekst 6

Bestudeer tekst 6 met de inleiding en de aantekeningen.

- 45p Vertaal regel 1 t/m 10.

Einde
